

SLOVENŠČINA, 4. razred

UČNA TEMA: Voščilo ali čestitka

POTEK URE

Kdaj voščimo in kdaj čestitamo?

Voščimo ob ponavljajočih se dogodkih, kot so rojstni dan, novo leto ipd., zato napišemo VOŠČILNICO. V voščilnici izrazimo svoje želje.

Naj iskrivost pišanih decembrskih luči
polepša drobne trenutke v mozaiku časa,
naj čarobnost zimskega ivja na drevju
zasenči črne misli,
naj toplina in iskrenost
besed osrečujeta vse leto.
Naj pozitivne misli svetlijo jutro kot zarja
iz zasneženih gora.
Naj sreča šepeta neizpeto melodijo
o prijateljstvu.

Vesel božič in srečno 2019!

Otroci iz vrtca, učenci in kolektiv OŠ Blaža Arničja Luče

Andreja Urh, ravnateljica

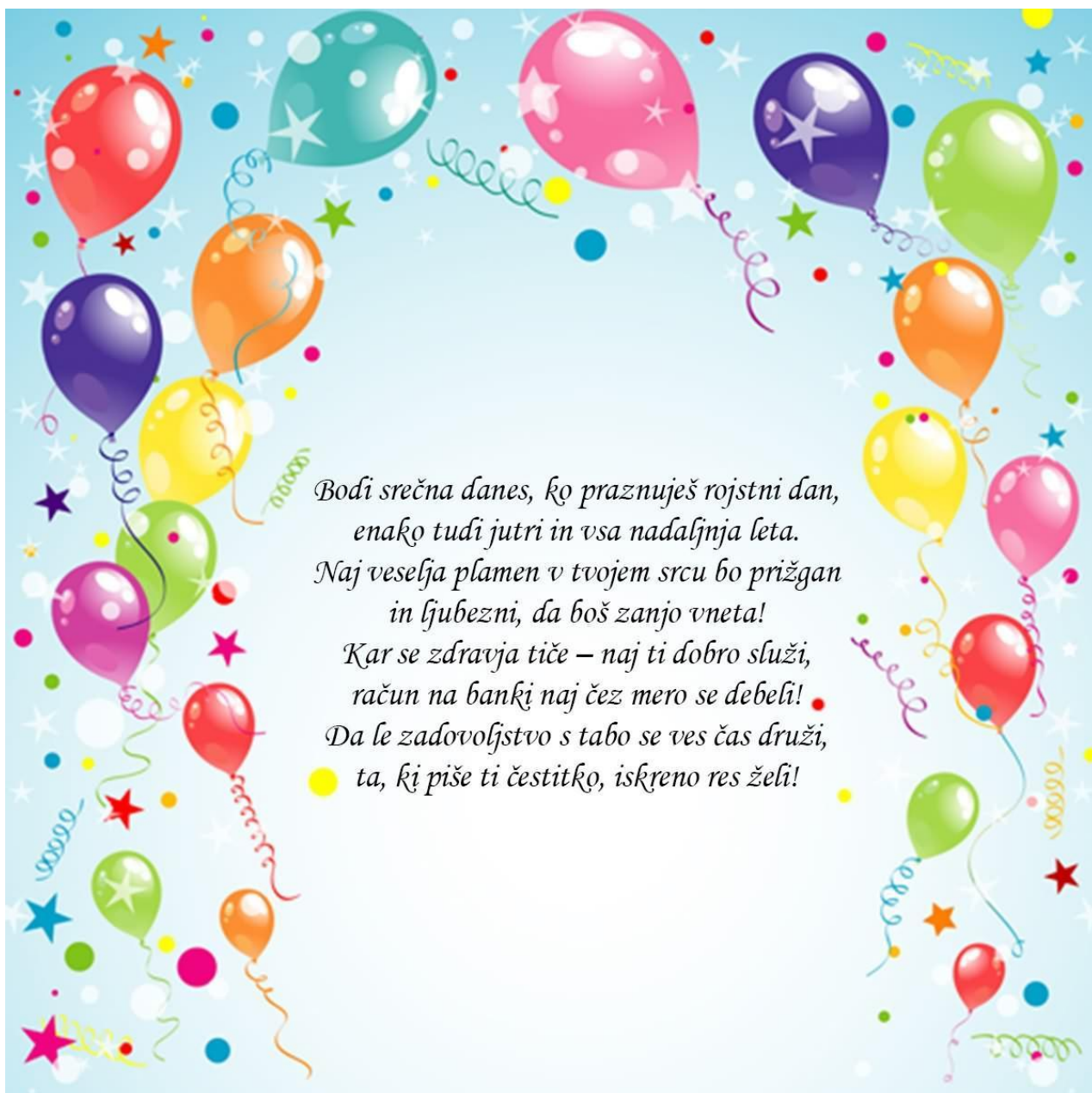
DRAGA PRIJATELJICA

Želim ti, da bi v svojem srcu
našla mir,
ki bo ostal nedotaknjen in trden, na glede na to,
kaj se ti bo zgodilo ...

VSE NAJBOLJŠE ... iz srca ...

Positive Misli
<http://pozitivnemisli.com>

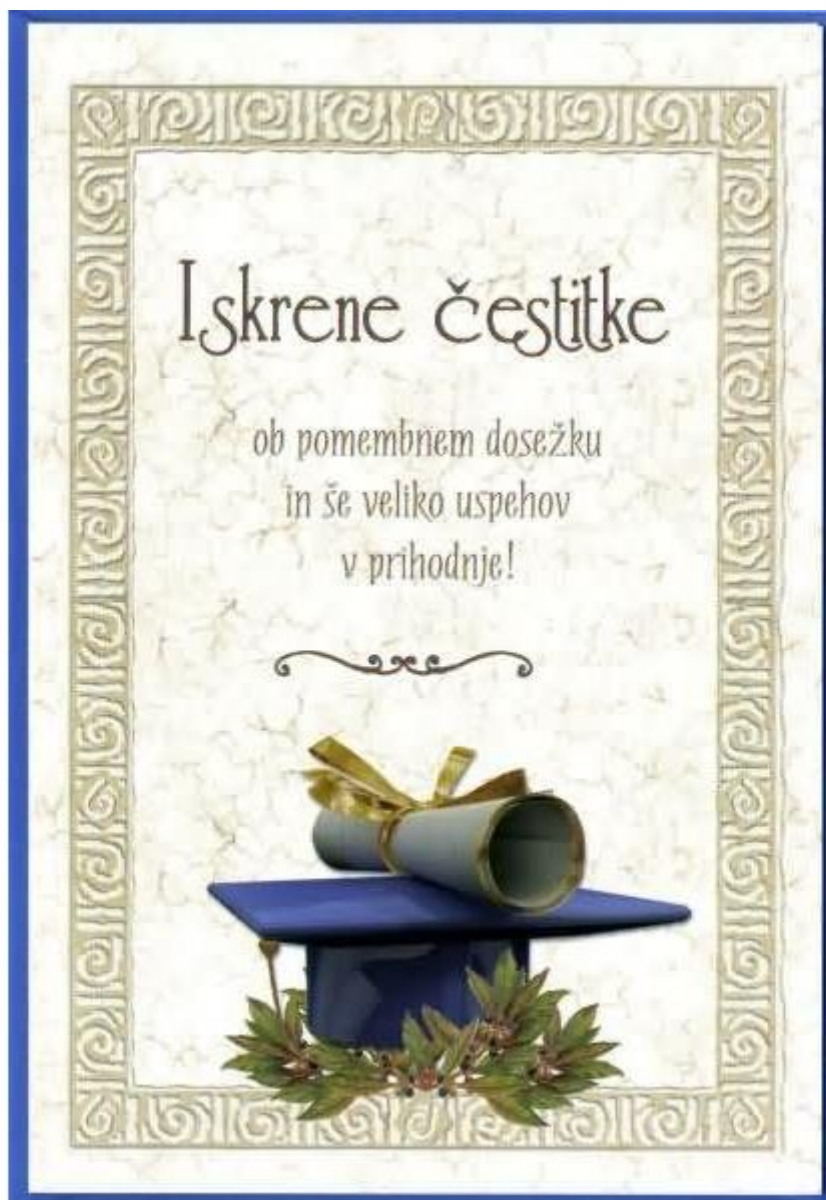

*Bodi srečna danes, ko praznuješ rojstni dan,
enaako tudi jutri in vsa nadaljnja leta.
Naj veselja plamen v tvojem srcu bo prižgan
in ljubezni, da boš zanj vneta!
Kar se zdravja tiče – naj ti dobro služi,
račun na banki naj čez mero se debeli!
Da le zadovoljstvo s tabo se ves čas druží,
ta, ki piše ti čestitko, iskreno res želi!*

Čestitamo pa ob enkratnih dogodkih in uspehih (poroka, rojstvo, diploma, pomemben športen dosežek idr.), takrat sestavimo ČESTITKO.

Zreče, 3. 6. 2010

Draga zakonca Mažgon!

*Ob dvajseti obletnici vajine poroke vama iskreno
čestitamo in vama želimo, da bi bil vsak dan še
lepši in da bi se imela vsako leto še bolj rada.*

Antoličevi

Kadar nekomu nekaj zaželimo, mu izrečemo ali napišemo VOŠČILO.

»Vse najboljše za rojstni dan.«

»Srečno novo leto!«

»Želim ti veliko zdravja in še na mnoga leta.«

Voščiti pomeni izraziti komu dobre želje ob prazniku – za rojstni dan, god, praznike (velikonočni, božično-novoletni ...).

Pisna čestitka ali voščilo morata vsebovati:

- kraj in datum pisanja,
- nagovor,
- vsebino/besedilo,
- podpis.

Ptuj, 22. 2. 2020

Draga Mila!

Čestitke za drugo mesto na državnem prvenstvu v šahu. Želim ti, da postaneš olimpijska prvakinja.

Julija

9. Rozalija, čestitam!

Izvedeli bomo:

- ob katerih priložnostih in s katerimi besedami izrazimo čestitko,
- kako zapišemo ali izrečemo čestitko sorodnikom in prijateljem.

Svit prebira alpinistični časopis. Prebral je članek o prvi srčni ženski, ki se je povzpela na Triglav. Tudi sam si želi tja. No, ne bo prvi, bo pa zanj prvič!

Preberi besedilo.

Velenje, 23. 8. 1870

Draga moja Rozi!

Včeraj sem prejel novico, da ti je uspelo osvojiti vrh. Bravo, ljubezen moja. Zelo sem vesel in ponosen mate. Iz srca ti čestitam!

tvoj mož Janez

P. S. Iz vojske pridem čez mesec dni. Komaj čakam, da se spet srečava.

1

V čestitki podčrtaj:

- a z rdečo avtorja čestitke,
- b z modro besede, zaradi katerih veš, da gre za čestitko,
- c z zeleno besede, zaradi katerih veš, da je čestitka neuradna.

Preberi trditve in obkroži, ali držijo ali ne.

Rozaliji je čestitko poslal njen oče.	DRŽI	NE DRŽI
Rozalija je prejela ustno čestitko.	DRŽI	NE DRŽI
Mož je na njen uspeh zelo ponosen.	DRŽI	NE DRŽI
Piše ji, ker ji ne more ustno čestitati.	DRŽI	NE DRŽI

2

Vprašaj se po podčrtanem delu povedi. Vprašalno poved zapiši.

- a Janez je ponosen na svojo ženo.
- b Čestita ji, ker je osvojila vrh gore.

3

Preberi še razlog za čestitko.

Prva ženska na Triglavu

Več kot 150 let je minilo, odkar se je na vrh Triglava vzpela tudi prva ženska. To je bila Rozalija Škantar, hči znamenitega bohinjskega gorskega vodnika in graditelja prve planinske kočice v Julijskih Alpah. Rozaliji so gore dobesedno zlezele pod kožo. Leta 1870, ko je bila stara enainvajset let, se je podala na pot z očetom in dvema njunima prijateljema proti Triglavu. Pogoji za vzpon so bili takrat težji kot danes, saj ni bilo nobenega klina ali jeklene vrvi. Ravno zato je bil vzpon na vrh zelo junaško dejanje. Postala je prva ženska, ki je stopila na vrh mogočnega očaka, in se zato vpisala v zgodovino.

Povzeto po: <https://www.gore-ljudje.net/novosti/131064/>

4

Dopolni spodnje čestitke.

.....
.....

Iskrene čestitke ob

5

.....
.....

Čestitka je besedilo, s katerim nekomu čestitamo za njegov uspeh ali dosežek.

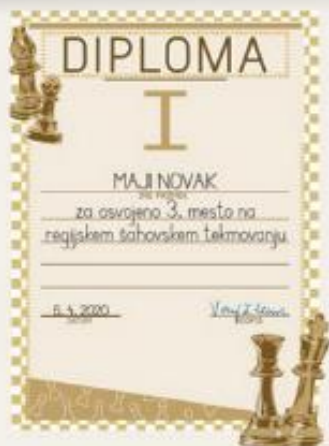

.....
.....

.....
.....

📖 Oglej si različne dosežke sošolcev. Vsakemu od njih napiši svojo čestitko.

6

Mila je na državnem tekmovanju v logiki osvojila tretje mesto.

- a) Njena sošolka Zala ji je poslala SMS-sporočilo. Napiši, kakšno čestitko bi ji lahko poslala.
- b) Brat Tomaž ji je čestitko pustil kar na hladilniku. V njej je nekaj napak, popravi jih.

7

8

📖 Razmisli, kako bi ti čestital(a) Rozaliji, če bi bila tvoja teta. Čestitko napiši.

10. Učiteljica Jasna, čestitamo!

Izvedeli bomo:

- ob katerih priložnostih in s katerimi besedami si čestitamo,
- s katerimi besedami lahko izrazimo spoštovanje, ko zapišemo ali izrečemo čestitko odrasli osebi.

Julija poje v šolskem pevskem zboru, ki ga vodi zborovodkinja Jasna. Včeraj so se vrnili z mednarodnega pevskega tekmovanja na Češkem, kjer so osvojili zlato priznanje.

Preberi besedilo, ki ga je učencem naslednji dan prinesla učiteljica.

Račji Dol, 20. maj 2020

Spoštovana gospa Jasna Pevec!

1 V imenu občanov mesta Račji Dol Vam čestitam za odličen dosežek na mednarodnem pevskem festivalu. Veseli in ponosni smo, da ste Vi in Vaš zbor ime naše šole in mesta ponesli v svet. Prenesite iskrene čestitke tudi mladim pevkam in pevcem!

Želim Vam veliko veselja in uspehov tudi v prihodnje.

Mirko Majhen Mirko Majhen,
župan mesta Račji Dol

Obkroži.

a Besedilo je:

vabilo. opravičilo. novica. zahvala. voščilo. čestitka.

b V besedilu je:

- 2
- župan mesta čestital učiteljici Jasni za uspeh.
 - župan mesta čestital pevskemu zboru za prvo mesto.
 - župan mesta povabil otroke v mestno hišo ob mednarodnem dnevu pevskega zborov.
 - učiteljica Jasna povabila učence na tekmovanje.
 - učiteljica Jasna čestitala pevcem za prvo mesto na zborovskem tekmovanju.
 - učiteljica Jasna čestitala županu za uspeh.

V besedilu poišči in podčrtaj:

3

- z rdečo barvo besedo, po kateri si spoznal(a), da gre za čestitko,
- z modro barvo osebo, ki je naslovník,
- z zeleno barvo osebo, ki je sporočevalec.

Naslovník je oseba, na katero je naslovljeno besedilo. Sporočevalec je oseba, ki sporoča besedilo in je tudi njegov avtor.

Odgovori.

- a) Kdaj in kje je bila čestitka napisana?
- b) Kako bi še lahko zapisal datum 20. maj?
- c) Čemu je pomembno, da na čestitko zapišemo kraj in datum?

4

- č) Zakaj je dobila učiteljica Jasna čestitko?
- d) Kdaj je bil ta dogodek?
- e) Zakaj je župan zapisal besede Vam, Vi, Vaš z veliko začetnico? Kaj je s tem želel pokazati?

Spoštljiv odnos pokažemo nekemu, če ga **vikamo**, npr. Čestitam Vam, Želim Vam ... Kadar **Vi, Vas, Vam** pišemo z veliko začetnico, izrazimo še spoštljivejši odnos. Danes se ta oblika redkeje uporablja.

Iz besedila prepíši sestavine uradne čestitke.

KRAJ	
DATUM	
NAGOVOR	
VIKANJE	Vam, Vaš, Vi
VSEBINA	
PODPIS	

5

Čestitka in voščilnica sta podobni besedili, zato ju pogosto zamenjamo. Dopolni preglednico o razlikah med njima. Pomagaj si s ponujenimi možnostmi in dopolni s svojimi primeri.

veselje in priznanje ob uspehu, dosežku, posebnem dogodku

Srečno novo leto!

lepe želje ob osebnem, državnem ali drugem prazniku

Vse najboljše!

Čestitam za odlično opravljen govorni nastop!

Želim ti veliko veselja in zdravja!

6

	ČESTITKA	VOŠČILNICA
Kaj izrazimo?		
Ob katerih priložnostih jih izrečemo ali napišemo?	– zmaga na športnem tekmovanju	– rojstni dan
Katere fraze lahko napišemo?		

Z rdečo barvo obkroži čestitke, z modro pa voščilnice.

Uradna čestitka je besedilo, v kateri ustno ali pisno čestitamo osebi, ki je osebno ne poznamo, a ji želimo čestitati za uspeh.

7

11. Čestitke dežujejo

Ponovili bomo:

- 👉 ob katerih priložnostih in s katerimi besedami izrazimo čestitko,
- 👉 kako zapišemo ali izrečemo čestitko odraslim in kako vrstnikom.

Julijina teta je včeraj postala mamica mali Zoji. Julija se je zelo razveselila sestrične, zato se je odločila, da bo teti in njeni družini poslala čestitko ob veselem dogodku. Preden jo je izdelala in napisala, je pregledala različne čestitke.

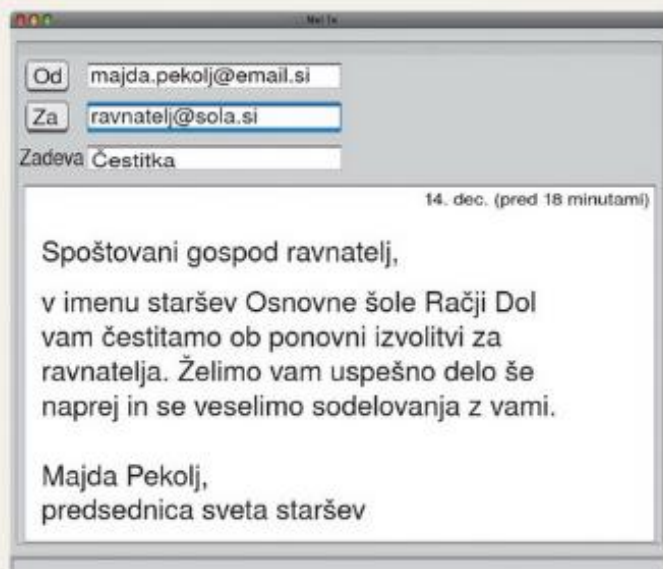
a) Preberi jih.

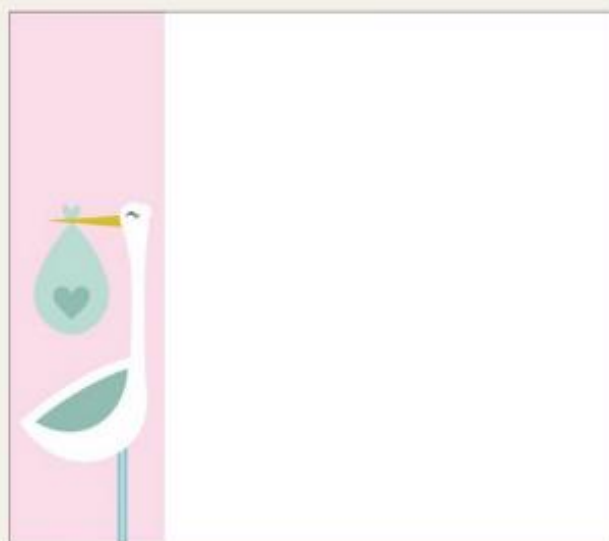
1

2

3

4

b) Zapiši čestitko, ki bi jo Julija poslala teti in njeni družini ob rojstvu hčerke.

Še enkrat preberi čestitke v 1. nalogi in odgovori na vprašanja.

a Kje in kdaj je bila čestitka 1 napisana?

Čemu je dobro, da na čestitko napišemo tudi kraj in čas nastanka besedila, čeprav ni obvezno?

b V čem se čestitka 2 razlikuje od vseh ostalih?

Zakaj se pošiljateljica na koncu ni podpisala?

2 **c** Zakaj avtorica čestitke 3 ni napisala kraja in datuma?

Je čestitka uradna ali neuradna? Kako to veš?

e Si naslovnico v svoji čestitki tikal(a) ali vikal(a)? Zakaj?

Bi se Julija podpisala s priimkom ali le z imenom? Zakaj?

Obkroži, v katerem primeru gre za neuradno in v katerem za uradno čestitko.

Metka je čestitala sošolki za osvojeno bralno značko. URADNA NEURADNA

Mina je prejela čestitko predsednika šahovskega društva. URADNA NEURADNA

3 Ravnatelj je čestital učiteljici za izdajo knjige. URADNA NEURADNA

Stric Peter je čestital nečaku Mihju za njegov izum. URADNA NEURADNA

Biserka je odprla svoj atelje. Čestital ji je tudi minister za kulturo. URADNA NEURADNA

Svit je Mili napisal čestitko. Preberi jo in poišči napake. Čestitko napiši pravilno.

Lj, 23. feb.

Draga Mila!
sem videl v časopis, da
si se razvrstila na
državno v naravoslovju.
Čestitam.
Želim ti, da jim daš
vetra in da zmaguješ!

Svit

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4

☐ Čestitamo lahko tudi ustno. Napiši čestitke, ki bi jih izrekli ob različnih priložnostih.

Čestitam, končal(a) si z nalogo!

- a Predsednik države čestita gospe Ani Roš za njeno delo na področju kuhanja ji podeli Jabolko navdiha.
- b Minister za šolstvo čestita Janji Garnbret in Primožu Rogliču za naziv športnika leta 2019.
- c Ustanovitelj programa Brainobrain čestita otrokom iz Slovenije za tekmovanje v hitrostnem računanju, v katerem so prikazali osupljive veščine.

5

a

b

c

